

Vreme: 04.07.2026 17:27

Medij: n1info.rs

Link: <https://n1info.rs/vesti/vestacka-inteligencija-voditelji-mediji-srbija/>

Autori: S. M. S.

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi)

Naslov: Kad veštačka inteligencija preuzme mikrofonski: Gde je granica između inovacije i obmane?

6212

AI voditelji i alati menjaju medije. Stručnjaci upozoravaju da transparentnost i autentičnost moraju da ostanu temelj novinarstva.

"Dobro jutro, poštovani gledaoci. Ovo su najvažnije vesti Hepi-televizije, moje ime je Bojana Filipović." Tim rečima nedavno su na televiziji sa nacionalnom frekvencijom počele vesti. Takođe, vesti je vodio i presenter koji se predstavio kao "Marko Popović". Ništa ne bi bilo čudno, sve dok Udruženje novinara Srbije (UNS) nije obavestilo javnost da je reč o voditeljima koje je generisala veštačka inteligencija (AI). Kako su naveli, TV Hepi nije obavestila gledaoce da su umesto voditelja, na malim ekranima bile "digitalno generisane tvorevine". Ova vest nije usamljen primer kada je reč o tome kako AI menja prakse u medijima. Ruski RT Balkan prekinuo je saradnju sa 20 do 30 medijskih radnika, između ostalog, i zbog uvođenja alata veštačke inteligencije. Postavlja se pitanje da li je reč o prolaznom trendu ili početku potpune transformacije novinarske profesije. Docent na Odseku za medijske studije Filozofskog fakulteta u Novom Sadu i novinar FakeNews Tragača Stefan Janjić smatra da veliki broj ljudi na ovakva pitanja daje previše samouverene odgovore, a da zapravo niko od nas ne zna pouzdano kako će budućnost novinarstva izgledati. "Čak i kad bih imao jasniju sliku o budućnosti, i dalje bih bio veoma pristrasan, jer volim novinarstvo i želim da verujem da potreba za novinarima neće nestati. Možda će se ispostaviti da je moje razmišljanje naivno, ali bi takav ishod bio veoma obeshrabrujući, ne samo po novinare, nego i po čitavu javnost", navodi Janjić. Kaže i da se može reći da su najugroženiji poslovi oni koji zahtevaju najmanje osobenosti. "Sve što se obavlja mehanički, poput pisanja tekstova o vremenskoj prognozi ili izveštaja sa utakmica, lako može biti povereno četbotovima. Kada je reč o ograničenjima AI tekstova, rekao bih da jedan broj medija koristi četbotove nesvestan toga koliko je to providno, koliko je puno opštih mesta i 'mlačenja prazne slame'", ističe naš sagovornik. Dodaje i da se nada da će publika prepoznati obrasce koji se non-stop ponavljaju, kao i da će se takvog sadržaja prezasiti, a da će onda mediji koji ih koriste shvatiti da moraju da naprave korak unatrag i da napišu ponešto i bez podrške veštačke inteligencije. Srbija još nema zakon o veštačkoj inteligenciji. Prema Aktu o veštačkoj inteligenciji [Evropske unije](#) s kojim bi domaće zakonodavstvo trebalo da bude usklađeno, gledaoci će morati da budu obavешteni kada je sadržaj generisan ili predstavljen uz pomoć veštačke inteligencije. Na primeru TV Hepi to nije bio slučaj. "Za takve 'voditelje' mora postojati jasna oznaka da su veštački generisani, i to ne samo na početku informativne emisije, već sve vreme, s pretpostavkom da će se neko od gledalaca naknadno uključiti u program. Nakon što su se na Hepiju pojavili AI voditelji, vrlo brzo smo uvideli niz njihovih mana - loše akcentovanje višesložnih reči i višecifrenih brojeva, neprirodni trzaji prstiju na rukama, nemogućnost prilagođavanja izraza lica kada čitaju vesti o tragedijama... Međutim, ne treba se uljuljkivati i misliti da će uvek postojati tako jasni signali da je nešto veštački generisano. Modeli će biti sve bolji i uverljiviji, pa baš iz tog razloga moramo insistirati na transparentnosti, što uključuje i kažnjavanje onih koji publiku dovode u zabludu", kaže docent Janjić. Podseća i da je pre pojave AI voditelja na društvenim mrežama postojalo bezbroj manipulativnih reklama u kojima su nepostojeći "doktori" na očajnom, robotizovanom srpskom reklamirali čudotvorne aparate, a po komentarima se videlo da veliki broj ljudi uopšte ne shvata da je sve prevara. Međutim, kaže naš sagovornik, nemaju podatak da je bilo koja državna institucija pokrenula postupak protiv prevaranata. Srbija nije jedina koja se sučava sa transformacijom medija pod uticajem AI. Slični primeri zabeleženi su u svetu. Dojče vele preneo je da je čuveni komentator berlinskog lista Tagesšpigel, koji je naveliko pisao tekstove pomoću veštačke inteligencije, dobio otkaz. "Veštačka inteligencija je za našu redakciju alat koji pomaže da uprostimo i poboljšamo pojedine korake u redakcijskom radu. Međutim, ona definitivno nije sredstvo koje sme da preuzme srž našeg rada", objavio je berlinski list. Postavlja se pitanje gde je granica između tehnološke inovacije i manipulacije poverenjem gledalaca. "Postoji nekoliko stvari oko kojih bismo mogli da se dogovorimo - na primer, da je nedopustivo kreirati fotorealistične ilustracije za koje je jasno da dobar deo ljudi neće moći da shvati da je u pitanju montaža. Za mene su takvi sadržaji neprihvatljivi čak i kada je označeno da su AI. Takođe, ne postoji kontekst (čak ni satirični) u kom je moralno prihvatljivo 'ukrasti' nečiji glas, tj. pripisati nekom neautentičan audio-zapis zasnovan na njegovom glasu. Razumem da je velikom broju ljudi sve to primamljivo i da eksperimentisanje ume da bude zanimljivo, ali se nadam da će uskoro doći do prezasićenja tim igrarijama", objašnjava Janjić. Prvi zakon o veštačkoj inteligenciji u Srbiji trebalo bi da uspostavi pravila za njenu bezbednu i odgovornu primenu. Iz Ministarstva nauke, tehnološkog razvoja i inovacija ranije su naveli da će budući propis klasifikovati modele prema nivou rizika, zabraniti pojedine oblike upotrebe, ali i obezbediti da konačnu odluku uvek donosi čovek. Dakle, zakon neće regulisati samu tehnologiju, već rizike koje njena primena može da proizvede, odnosno nivo rizika koji primena veštačke inteligencije može da stvori. Poruka medijima u Srbiji - ne odustajte od autentičnosti, kaže naš sagovornik. "Nemojte odustajati od autentičnosti. Što više medija i kreatora sadržaja bude posezalo za brzim rešenjima, na ceni će biti oni koji se ne kreću linijom manjeg otpora. Nedavno sam završio postdoktorske studije i objavio sam kraći reportažni post na LinkedInu o svom

Vreme: 04.07.2026 17:27

Medij: n1info.rs

Link: <https://n1info.rs/vesti/vestacka-inteligencija-voditelji-mediji-srbija/>

Autori: S. M. S.

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi)

Naslov: Kad veštačka inteligencija preuzme mikrofon: Gde je granica između inovacije i obmane?

iskustvu u inostranstvu. Na moje iznenađenje, post je postao viralan i dobio sam desetine komentara u kojima piše da je divno videti nešto što je iskreno napisano i za šta se odmah vidi da nije ChatGPT proizvod. Baš na LinkedInu, koji je prepun 'opštemestašenja'. Bilo mi je drago što je ljudima stalo do autentičnosti", zaključuje Stefan Janjić.

